

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-22>

УДК 657.15:336.717.1

## ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРО У СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ

### PECULIARITIES OF USING THE REGISTRAR OF SETTLEMENT OPERATIONS IN THE FINANCIAL ACCOUNTING SYSTEM

**Фатенок-Ткачук Алла Олександрівна**кандидат економічних наук, доцент,  
Волинський національний університет імені Лесі Українки  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6200-4873>**Пех Юлія Вікторівна**здобувач вищої освіти,  
Волинський національний університет імені Лесі Українки  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2392-2353>,**Fatenok-Tkachuk Alla, Pekh Yuliya**

Volyn National University named after Lesya Ukrainka, Lutsk

Стаття присвячена актуальним питанням визначення важливості використання реєстратора розрахункових операцій суб'єктами малого бізнесу. У роботі обґрунтовано необхідність застосування реєстратора розрахункових операцій (РРО) як ефективного методу контролю доходів господарюючих суб'єктів та процесу справляння податків, обмеження обсягів «тіньового» руху готівкових коштів, захисту прав споживачів. Проаналізовано та систематизовано фактори впливу держави на можливість встановлення пристрою, переваги та недоліки його застосування вітчизняними підприємствами. Досліджено та узагальнено нормативно-правову базу щодо застосування платниками єдиного податку реєстраторів розрахункових операцій у системі фінансового обліку. Окреслено резерви підвищення рівня економічного розвитку України, використовуючи реєстратор розрахункових операцій (РРО). Наведено шляхи підвищення актуальності питання реформування та вдосконалення системи оподаткування діяльності фізичних осіб-підприємців в Україні.

**Ключові слова:** реєстратор розрахункових операцій, суб'єкти малого бізнесу, нормативно-правова база, економічний розвиток.

Стаття посвящена актуальним вопросам определения важности использования регистратора расчетных операций субъектами малого бизнеса. В работе обоснована необходимость применения регистратора расчетных операций (РРО) как эффективного метода контроля доходов субъектов хозяйствования и процесса взимания налогов, ограничения объемов «теневое» движения наличных средств, защиты прав потребителей. Проанализированы и систематизированы факторы влияния государства на возможность установки устройства, преимущества и недостатки его применения отечественными предприятиями. Исследована и обобщена нормативно-правовая база по применению плательщиками единого налога регистраторов расчетных операций в системе финансового учета. Обозначены резервы повышения уровня экономического развития Украины, используя регистратор расчетных операций (РРО). Представлены пути повышения актуальности вопроса реформирования и совершенствования системы налогообложения деятельности физических лиц-предпринимателей в Украине.

**Ключевые слова:** регистратор расчетных операций, субъекты малого бизнеса, нормативно-правовая база, экономическое развитие.

The article is devoted to topical issues of determining the importance of using the registrar of settlement transactions by small businesses. The tax system determines the place of the business entity in fiscal relations with the state, its role in economic relations with other counterparties and the amount of labor costs during accounting and reporting. Small businesses can apply a general or simplified system of taxation. In Article the analysis of conditions of application of the general and simplified system of taxation by subjects of small business is carried out. The simplified taxation system has limitations in application. However, the simplification of accounting procedures provided by

it makes it attractive to small businesses. The paper substantiates the need to use the registrar of settlement operations (RRO) as an effective method of controlling the income of economic entities and the process of tax collection, limiting the "shadow" movement of cash, consumer protection. The factors of the state's influence on the possibility of installing the device, the advantages and disadvantages of its use by domestic enterprises are analyzed and systematized. The normative-legal base on the application of single tax payers of registrars of settlement operations in the financial accounting system has been studied and generalized. Some innovations in regulating the application of RRO and changes in current legislation are analyzed. Typical violations in the use of RRO by business entities have been studied: conducting transactions for an incomplete amount of the value of goods sold, errors in primary documents, registers and reports on RRO, the use of unauthorized RRO. A critical assessment of the problems of RRO application, including the cost of RRO, slowing down trade, increasing control by the tax authorities, maintenance, the presence and increase of fines. The directions of overcoming the specified problems are substantiated. Reserves for increasing the level of economic development of Ukraine using the registrar of settlement operations (RRO) are outlined. Ways to increase the urgency of reforming and improving the system of taxation of individual entrepreneurs in Ukraine are presented.

**Keywords:** registrar of settlement operations, small business entities, regulatory framework, economic development.

**Постановка проблеми.** Основною метою економічного розвитку України є створення нових робочих місць, підвищення рівня життя населення, уповільнення обсягів трудової міграції, формування конкурентоспроможного середовища, підвищення ділової активності суб'єктів господарювання, досягнення яких можливе лише завдяки стимулюванню розвитку малого підприємництва за рахунок ефективних фіскальних інструментів. Тому набуває актуальності питання реформування та вдосконалення системи оподаткування діяльності фізичних осіб-підприємців, а також усвідомлене обрання ними раціональної системи оподаткування з урахуванням особливостей їх діяльності.

Інтеграція економічної системи України до Європейського простору та високі вимоги міжнародних кредиторів спонукають до значного удосконалення умов діяльності економічних суб'єктів та їх «детінізації». В зв'язку з чим в 2014–2015 роках спостерігається регулярна зміна податкового законодавства. Це викликало дещо негативну реакцію суб'єктів господарювання на постійні зміни і нововведення, адже в більшості випадках вони супроводжуються не спрощенням діяльності суб'єктів господарювання, а навпаки провокують додаткові витрати та більш жорсткі умови праці.

Найбільш критичним моментом виступило запровадження обов'язкового застосування реєстраторів розрахункових операцій (РРО) для платників єдиного податку, тобто тих підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування обліку та звітності. Сектор малого бізнесу є дуже чутливим до різних нововведень, а кризове становище, що спостерігається протягом останніх десяти років в економіці України, ще більш негативно впливає на економічну стійкість малих підприємців.

**Аналіз останніх досліджень та публікацій.** Ґрунтовно дослідженням проблематики суб'єктів малого підприємництва, а зокрема питаннями застосування чи незастосування РРО в їх господарській діяльності займаються такі фахівці як Є. Водоп'янова, Г. Зубарь, Н. Кожевїна, К. Ляпіна, О. Продан [1; 2], котрі виступають з законотворчими ініціативами на підтримку малого бізнесу та покращення умов його функціонування. Питання організації та оптимізації обліку при застосуванні спрощеної системи оподаткування досліджують Т. Гоголь, Н. Ніпорко, В. Юрчик. та інші [3; 4].

**Мета статті.** Дослідження та узагальнення нормативно-правової бази щодо застосування платниками єдиного податку реєстраторів розрахункових операцій у системі фінансового обліку.

**Виклад основного матеріалу.** Спочатку необхідно з'ясувати хто відноситься до суб'єктів малого підприємництва – платників єдиного податку, адже це спеціальний податковий режим, який застосовують не всі малі суб'єкти господарювання, а лише ті, хто обрав спрощену систему оподаткування.

Згідно статті 291.2. Податкового Кодексу України, спрощена система оподаткування, обліку та звітності – особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати п'яти окремих податків і зборів, визначених в статті 297.2, на сплату єдиного податку з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності [5].

Вперше в Україні спрощена система оподаткування, обліку та звітності була запроваджена як механізм підтримки малого бізнесу указом Президента України «Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва» від 03.07.1998 № 727/98.

В загальному розумінні, згідно статті 55, пункту 3 Господарського Кодексу України малими визначаються суб'єкти малого підприємництва та суб'єкти мікропідприємництва, на підставах ряду критеріїв.

Зокрема:

– суб'єктами мікропідприємництва є: фізичні та юридичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України;

– суб'єктами малого підприємництва визначаються: фізичні та юридичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України [6]. Середньооблікова чисельність працюючих визначається з урахуванням усіх працівників, у тому числі й тих, що працюють за договорами та за сумісництвом, а також працівників представництв, філій, відділень та інших відокремлених підрозділів. Дане визначення суб'єктів малого підприємництва відповідає критеріям які використовуються в країнах Європейського союзу.

Однак для застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності використовуються інші критерії, дещо звужені у порівнянні з загальним трактуванням малих суб'єктів господарювання.

Групи суб'єктів господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності наведені в таблиці 1.

Згідно останніх змін в законодавстві не застосовувати реєстратори розрахункових операцій мають право платники єдиного податку:

– першої групи;

– другої і третьої груп (фізичні особи – підприємці) незалежно від обраного виду діяльності, обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень.

У разі перевищення в календарному році обсягу доходу понад 1000000 гривень застосування реєстратора розрахункових операцій для такого платника єдиного податку є обов'язковим. Застосування реєстратора розрахункових операцій розпочинається з першого числа першого місяця кварталу, наступ-

ного за виникненням такого перевищення, та продовжується у всіх наступних податкових періодах протягом дії свідоцтва платника єдиного податку [7].

Однак, 16 жовтня 2020 року у Верховній Раді зареєстровано проект Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» [8].

Згідно із законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг» від 20.09.2019 р. № 129-IX з 01.01.2021 р. по 30.03.2021 р. незалежно від обсягу доходу застосування РРО (ПРРО) є обов'язковим для таких видів діяльності:

1. Реалізація товарів (надання послуг) через мережу Інтернет.

2. Реалізація технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту.

3. Реалізація лікарських засобів, виробів медичного призначення, надання платних послуг у сфері охорони здоров'я.

4. Реалізація ювелірних та побутових виробів.

5. Роздрібна торгівля вживаними товарами в магазинах (група 47.79 КВЕД).

6. Ресторанний бізнес (зокрема, кафе, ресторани швидкого обслуговування).

7. Діяльність туристичних агентств та туристичних операторів.

8. Готельний бізнес (група 55.10 КВЕД).

9. Торгівля текстилем (крім торгівлі за готівку на ринках), деталями та приладдям для автотранспорту (за переліками, затвердженими КМУ).

А з 01.04.2021 р. незалежно від обсягу доходу – усі види діяльності [9].

Проблеми, які можуть виникнути у ФОП при застосуванні РРО:

1. Перевищення ліміту та втрата єдиного податку. Це особливо актуально для підприємців на єдиному податку, які торгують товарами і використовують еквайрінг. Таким підприємцям уже зараз необхідно поррахувати свій плановий прибуток.

2. Нововведеннями передбачений суттєвий штраф за відсутність обліку та документів на товар, що знаходиться в місці продажу товару (послуг). Встановлення РРО призведе до пошуку підприємцями документів, що призведе до додаткових витрат, але вони будуть значно нижчими ніж штрафні санкції, які передбачені новими законами України. З 19 квітня 2020 р. штраф за відсутність обліку товару становить 200% від суми товару за ціною реалізації.

Таблиця 1

**Групи суб'єктів господарювання, які застосовують  
спрощену систему оподаткування**

Системи оподаткування	Загальна система	I група ЄП	II група ЄП	III група ЄП
1	2	3	4	5
Критерії:				
Обмеження за обсягом виручки	Немає обмежень	300 тис. грн	1,5 млн грн	5 млн грн
Обмеження за кількістю працівників	Немає обмежень	Без найманих працівників	Не більше 10 осіб	Немає обмежень
Обмеження за видами діяльності	Немає спеціальних обмежень	Мають право торгувати товарами в роздріб на ринку та надавати побутові послуги населенню за затвердженим переліком послуг	Мають право надавати послуги платникам ЄП та/або населенню, а також здійснювати виробництво, продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства	Немає спеціальних обмежень
Зобов'язання використання РРО	Обов'язкове використання РРО	Звільнені від застосування РРО, крім реалізації технічно складних побутових товарів, які підлягають гарантійному ремонту		Звільнені від застосування РРО, якщо обсяг доходу протягом календарного року не перевищує 1 млн грн.
Реєстрація платником ПДВ	Обов'язкова реєстрація платником ПДВ за умови досягнення обсягу оподатковуваних операцій 1 млн грн за останні 12 календарних місяців	Не є платниками ПДВ, однак при ввезенні імпортного товару на територію України сплачують ПДВ на загальних підставах		ФОП, які застосовують ставку ЄП 3% – платники ПДВ, 5% – можуть добровільно зареєструватися платниками ПДВ та перейти на сплату ЄП за ставкою 3%
Ставки податку	ПДФО – 18% та військовий збір – 1,5% з чистого доходу, який визнається як різниця між валовим доходом та витратами, безпосередньо пов'язаними з його отриманням	ЄП встановлюються місцевими радами залежно від виду господарської діяльності в межах до 10% мінімальної заробітної плати на 1 січня звітного року	ЄП встановлюються місцевими радами залежно від виду господарської діяльності в межах до 20% мінімальної заробітної плати на 1 січня звітного року	Ставки ЄП обчислюються у відсотках від доходу: 3% – платник ПДВ, 5% – не платник ПДВ
Порядок сплати податку	Розрахунок і сплату авансових платежів до бюджету здійснюють щокварталу до 20-го числа місяця, наступного за кожним календарним кварталом, окрім четвертого	ЄП сплачується щомісяця авансом не пізніше 20-го числа поточного місяця		ЄП сплачується протягом 50 календарних днів після закінчення звітного кварталу

(Закінчення таблиці 1)

1	2	3	4	5
Розрахунок ЄСВ	ЄСВ нараховується на чистий дохід за ставкою 22%, проте ЄСВ не може бути меншим мінімального внеску	Сума ЄСВ визначається самостійно, але не менше мінімального внеску, який розраховується як добуток мінімальної заробітної плати в поточному місяці і ставки ЄСВ (22%)		
Сплата ЄСВ	ЄСВ сплачується щокварталу до 20-го числа місяця, що настає за кварталом			
Порядок подання звітності	Декларація про доходи подається раз на рік не пізніше 9 лютого наступного року	Податкова декларація подається один раз на рік протягом 60 календарних днів після закінчення звітного року		Податкова декларація подається щокварталу протягом 40 календарних днів після закінчення звітного кварталу

3. Перехід населення на платіжні картки призведе до суворого контролю податковими органами суми витрат ФОП.

4. Встановлення РРО передбачає зазначення під час його реєстрації адреси, де буде розміщено прилад. Це означає, що податкові органи будуть знати про існування офісу, магазину, ресторану тощо, що може спричинити неочікувані перевірки.

5. Фіскальний сервер доволі довго буде працювати в режимі тестування, тому підприємцям залишиться дуже мало часу для відпрацювання алгоритму роботи у нових умовах.

На період виходу з ладу програмного реєстратора розрахункових операцій проведення розрахункових операцій не здійснюється до моменту усунення несправностей. В той же час, на період відсутності зв'язку між програмним реєстратором розрахункових операцій та фіскальним сервером контролюючого органу проведення розрахункових операцій здійснюється в режимі офлайн, що може тривати не більше 36 годин, із створенням електронних розрахункових документів, яким присвоюються фіскальні номери із діапазону фіскальних номерів, сформованих фіскальним сервером контролюючого органу.

1. Суб'єкт господарювання може використовувати фіскальні номери із діапазону фіскальних номерів, сформованих фіскальним сервером контролюючого органу, не більше 168 годин протягом календарного місяця [10].

ФОП, які використовують РРО, повинні:

1. Подавати до контролюючих органів по дротових або бездротових каналах зв'язку електронні фіскальні звіти та електронні фіскальні звітні чеки.

2. Проводити розрахункові операції через РРО та/або через програмні РРО з викорис-

танням режиму попереднього програмування найменування товарів (послуг), цін товарів (послуг) та обліку їх кількості.

3. Роздруковувати фіскальний звітний чек (Z-звіт) кожного дня після закінчення робочої зміни, але не пізніше 24:00 цього дня.

4. Контрольні стрічки у паперовій та/або електронній формі зберігати на РРО (за виключення автоматів з продажу товарів (послуг)) – протягом трьох днів.

5. На програмних РРО повинні зберігати контрольні стрічки лише при здійсненні розрахунків у режимі офлайн, до моменту передачі електронних розрахункових документів, електронних фіскальних звітів, електронних фіскальних звітних чеків до фіскального сервера ДПС. Контрольні стрічки на програмних РРО не зберігаються протягом трьох днів [10].

Згідно статті 3 п. 2 Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані: видавати особі, яка отримує або повертає товар, отримує послугу або відмовляється від неї, включаючи ті, замовлення або оплата яких здійснюється з використанням мережі Інтернет, при отриманні товарів (послуг) в обов'язковому порядку розрахунковий документ встановленої форми на повну суму проведеної операції [11].

В свою чергу розрахунковий документ – це документ встановленої форми та змісту

(касовий чек, товарний чек, розрахункова квитанція, проїзний документ тощо), що підтверджує факт продажу (повернення) товарів, надання послуг, отримання (повернення) коштів, купівлі-продажу іноземної валюти, надрукований у випадках, передбачених Законом України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», і зареєстрований у встановленому порядку реєстратором розрахункових операцій або заповнений вручну [11].

У застосуванні РРО є ряд певних незручних моментів, які є досить суперечливими для фізичних осіб-підприємців. Одним з них виступає вартість реєстратора та витрати на його обслуговування. Адже сучасний апарат з електронною стрічкою та вбудованим модемом, який сам подає звітність до фіскальної служби коштує від 6000 гривень, а фіскальний принтер, що дозволятиме працювати з інформаційною системою обліку коштує від 9000 гривень. Вартість щомісячного обслуговування коливається від 150-200 грн, що в рік складе 1800-2400 грн, і це, не враховуючи, вартості кодування пристроїв чи їх адаптації до системи обліку. В умовах фінансово-економічної кризи, зниження товарообороту і доходів переважна більшість підприємців спрощеної системи оподаткування другої групи не можуть дозволити собі понести такі витрати. Додатковими витратами часу для підприємця стають освоєння апарату та ведення книги обліку розрахункових операцій. В умовах, якщо фізична особа-підприємець працює без найманих працівників, це втрата його часу, який він міг витратити на створення додатко-

вої вартості (виробництво продукції, надання послуги), що зумовить або взяття на роботу бухгалтера або приведе до зниження продуктивності фізичної особи-підприємця.

Однак для тих підприємців, які дозволять собі витрати на РРО є ряд зручностей для пільгового режиму впровадження РРО. По-перше, мораторій на перевірки до 2018 року для всіх хто встановить реєстратор до 1 січня 2016 року. По-друге, за порушення розрахункової дисципліни вперше – символічний штраф у розмірі 1 гривні. По-третє, сучасні РРО з електронною стрічкою самостійно щодня подають дані до фіскальної служби і немає більше необхідності возити щомісячні звіти. Автоматичне формування розрахункового документу за допомогою РРО займає менше часу, ніж виписка товарного чеку вручну. До того ж, немає необхідності підбивати підсумки дня по доходах, адже реєстратор робить це автоматично при формуванні щоденного звіту.

**Висновки.** Підбиваючи підсумки вищезазначеного, доцільно дійти до висновків, що в майбутньому при стабілізації економічної ситуації в Україні загальнообов'язкове використання реєстраторів розрахункових операцій неминує. Тому необхідно чітко знати всі деталі законодавства з обліку розрахункових операцій та розуміти послідовність процедури з їх реєстрації. Європейський вектор інтеграції спрямований на приведення функціонування малого бізнесу в прості, зрозумілі і зручні для бізнесу умови з максимальною дерегуляцією, однак з прозорою системою контролю яку здатне забезпечити обов'язкове запровадження РРО.

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Водоп'янова Є.Н. Усе про РРО з 01.07.2015: кого стосується, чого очікувати, що робити. *Дебет-Кредит*. URL: <http://news.dtk.ua/state/cash-handling/34261>
2. Зубарь Г. Применение РРО: изменения-2015. *Ліга-Закон*. URL: [http://bz.ligazakon.ua/magazine\\_article/BZ007375](http://bz.ligazakon.ua/magazine_article/BZ007375)
3. Гоголь Т.А., Ніпорко Н.І. Спрощена форма організації бухгалтерського обліку для підприємств малого бізнесу (не платників ПДВ) без застосування подвійного запису. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2012. № 11. С. 3–17.
4. Юрчик В.І. Облікова політика підприємств малого бізнесу і оптимізація оподаткування : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.09 ; МОНМС України. Житомир : ЖДТУ, 2012. 21 с.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
6. Господарський Кодекс України 16.01.2003 № 436-IV.
7. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо застосування реєстраторів» від 01.07.2015 № 569-VIII.
8. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України № 265/95-вр від 06.07.1995. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>

9. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо детінізації розрахунків у сфері торгівлі і послуг: Закон України № 129-IX від 20.09.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/129-20#Text>
10. Застосування РРО суб'єктами підприємництва – фізичними особами: URL: [http://cons.parus.ua/\\_d.asp?r=061TUd61cf150445f41ba0e09198b7e60c899](http://cons.parus.ua/_d.asp?r=061TUd61cf150445f41ba0e09198b7e60c899)
11. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : Закон України № 265/95-вр від 06.07.1995. Дата оновлення: 16.10.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>

## REFERENCES:

1. Vodopyanova E.N All about the registrar of settlement operations from 01.07.2015: who is concerned, what to expect, what to do. *Debit-Credit*. Retrieved from: <http://news.dtkr.ua/state/cash-handling/34261>
2. Zubar G. Application of the Registrar of settlement operations: changes-2015. *League-Law*. Retrieved from: [http://bz.ligazakon.ua/magazine\\_article/BZ007375](http://bz.ligazakon.ua/magazine_article/BZ007375)
3. Gogol T.A, Niporko N.I. (2012) Simplified form of accounting for small businesses (not VAT payers) without the use of double entry. *Accounting and Auditing*, no. 11, pp. 3–17.
4. Yurchuk V.I. (2012) Accounting policy of small businesses and optimization of taxation: author. dis. ... cand. econ. science: 08.00.09; MONMS of Ukraine. Zhytomyr: ZhSTU, 21 p.
5. Tax Code of Ukraine dated 02.12.2010 no. 2755-VI.
6. Commercial Code of Ukraine 16.01.2003 no. 436-IV.
7. Law of Ukraine “On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Certain Laws of Ukraine Concerning the Use of Registrars” of July 1, 2015 no. 569-VIII.
8. On the use of registrars of settlement operations in the field of trade, catering and services: Law of Ukraine no. 265/95-вр of 06.07.1995. Date of up date: 16.10.2020. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>
9. On amendments to the Tax Code of Ukraine on de-shadowing of payments in the field of trade and services: Law of Ukraine no. 129-IX of 20.09.2019. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/129-20#Text>
10. Application of registrars of settlement operations by business entities – individuals. Retrieved from: [http://cons.parus.ua/\\_d.asp?r=061TUd61cf150445f41ba0e09198b7e60c899](http://cons.parus.ua/_d.asp?r=061TUd61cf150445f41ba0e09198b7e60c899)
11. On the use of registrars of settlement operations in the field of trade, catering and services: Law of Ukraine no. 265/95-вр of 06.07.1995. Date of up date: 16.10.2020. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265/95-%D0%B2%D1%80#Text>